

HeiNormo

duidelijke afspraken ■ veilige energiedata

Agenda

- Opening
 - Agenda
 - Mededelingen
- Kaders en context
 - Gegevensuitwisselingsentiteit
 - Kaders Data Producten Overleg
- Data Producten catalogus
- Roadmap
- Data Product Aanvragen
 - Huidige stand van zaken
 - Prioriteringsvoorstel
 - Oproepen
- Rondvraag

Mededelingen

- Statusupdate soft launch
- Procedures – Wijzigingen Data Delen in consultatie vanaf medio april
- Vanmiddag LinkedIn bericht aanvraagproces nieuwe data producten

Kaders en context

Gegevensuitwisselingsentiteit en
Data Producten Overleg

Gegevensuitwisselingsentiteit

Kaders en context

Twée stelselwijzigingen die het afsprakenstelsel toekomstbestendig maken

1. Wettelijke verankering van de Registerbeheerder

De Energiewet introduceert de formele rol van de **registerbeheerder**, belast met het bijhouden van essentiële registers, waaronder:

- Aansluitingen en allocatiepunten
- Meet- en metergegevens
- Contractgegevens

Deze wettelijke basis maakt taken, verantwoordelijkheden en standaarden voor het beheren van data transparant en er kan op worden gehandhaafd. Het schept duidelijkheid voor marktpartijen en eindgebruikers.

2. Oprichting van de Gegevensuitwisselingsentiteit (GUE)

Naast het registerbeheer wordt de coördinatie van de gestructureerde/procesmatige elektronische **gegevensuitwisseling** in de energiesector belegd bij een aparte entiteit: de **GUE**.

- Deze entiteit krijgt een centrale rol in het faciliteren van **gestandaardiseerde, veilige en efficiënte gegevensuitwisseling** tussen marktpartijen, registerbeheerders en/of aangeslotene.
- De GUE is de centrale verbinder die zorgt dat alle partijen in de energiemarkt veilig en efficiënt gegevens kunnen uitwisselen.
- De wet verplicht tot heldere afspraken, procedures en voorwaarden over toegang, uitwisseling en toezicht.

GUE: Onafhankelijkheid als randvoorwaarde voor vertrouwen en marktwerking

De GUE is **bewust onafhankelijk** gepositioneerd, op afstand van netbeheerders, zodat zij geen belang heeft bij de **uitkomst**, het **gebruik** of de **toegang** tot energiedata. Dit versterkt het **vertrouwen** van marktpartijen en de **juridische en technische geborgde onafhankelijkheid** van het afsprakenstelsel.

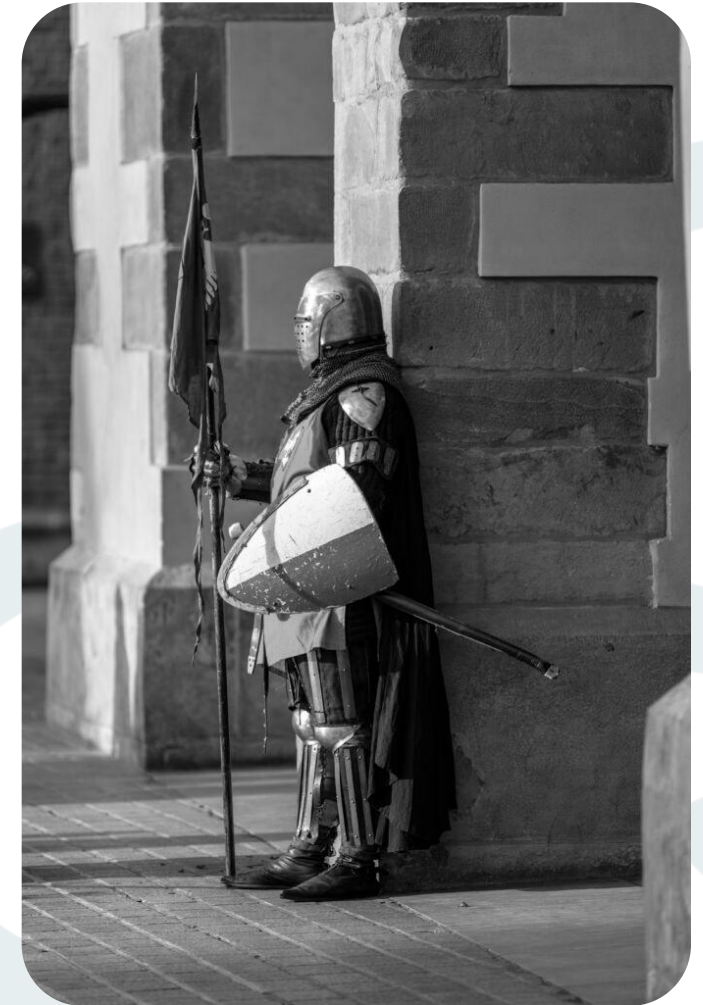
- **Scheiding van belangen:** De GUE opereert neutraal, op afstand van netbeheerders en andere marktpartijen.
- **Gelijke toegang voor alle partijen:** Een onafhankelijke GUE waarborgt eerlijke toegang tot data voor alle marktpartijen.
- **Vertrouwen in eerlijke en veilige toegang tot energiedata:** Marktpartijen en eindgebruikers moeten kunnen rekenen op transparante, onbevooroordeelde toegang tot energiedata.
- **Governance en toezicht:** Door de GUE op afstand van netbeheerders te plaatsen, ontstaat ruimte voor onafhankelijk toezicht en transparantie in uitvoering.
- **Interoperabiliteit met alle markttrollen:** De GUE maakt brede gegevensuitwisseling mogelijk, onafhankelijk van markttrollen of technische systemen.

De positionering van de GUE buiten het netbeheer is een bewuste ontwerpkeuze in de Energiewet, gericht op het bouwen van een open, eerlijk en veilig afsprakenstelsel voor beheer en uitwisseling van gegevens .

Let op: De GUE wordt bij wet opgericht door transmissie- en distributiesysteembeheerders (artikel 4.15), maar functioneert vanaf het begin als juridisch, organisatorisch en bestuurlijk onafhankelijke entiteit. De wet borgt dat netbeheerders geen zeggenschap of bevoordeling kunnen uitoefenen. Governance en toezicht zijn wettelijk vastgelegd en vallen onder controle van de ACM.

De GUE is de poortwachter tot gegevensuitwisseling

- **De GUE regelt** wie toegang krijgt tot de **gegevensuitwisseling** in **alle marktprocessen** en onder welke voorwaarden.
- Deze toegang wordt verleend via **gestandaardiseerde procedures** voor **identificatie, authenticatie autorisatie** en **logging**, zoals verankerd in **de Energiewet** en uitgewerkt in het **afsprakenstelsel**.
- Ook voor gegevens die nodig zijn voor **netbeheerderstaken**, zoals **administratieve processen** of **congestiemanagement** (proces A; het functioneren van het energiesysteem), verloopt de uitwisseling via de GUE.
- **De netbeheerder** blijft verantwoordelijk voor het uitvoeren van de processen, maar is voor de benodigde gegevens aangewezen op **ontsluiting via de GUE**.
- De **poortwachtersrol van de GUE** waarborgt **veilige, eerlijke** en **transparante toegang** voor alle partijen, voorkomt willekeur, en beschermt het vertrouwen in het stelsel.

Duidelijke regels

De Energiewet onderkent verschillende stakeholdergroepen. Daarom zijn duidelijke, afgestemde regels cruciaal voor betrouwbare gegevensuitwisseling.

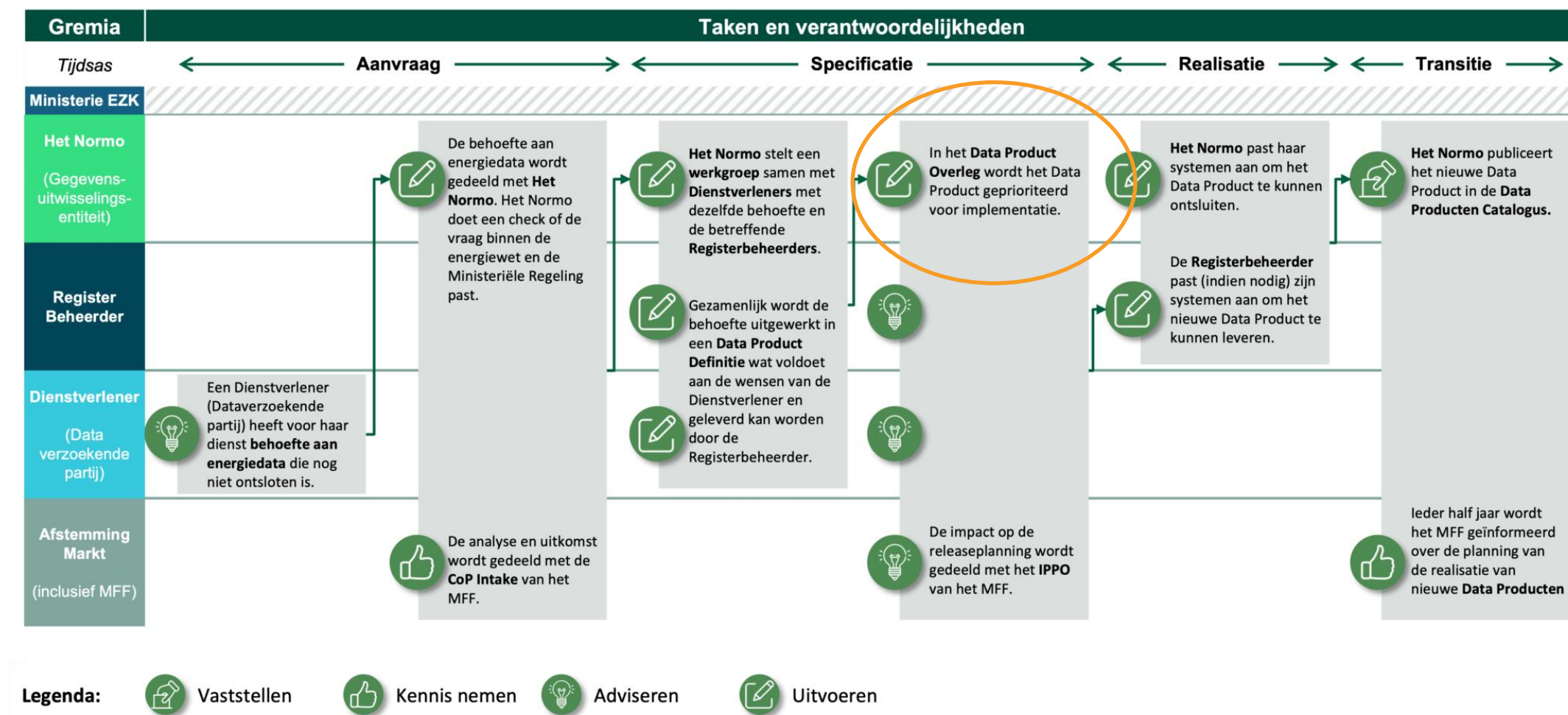
Data Producten Overleg

Kaders en context

Voortbrengingsproces Data Producten

- We starten nu met de huidige versie om Data Producten te kunnen ontwikkelen
- De overige wijzigingsprocedures komen ter consultatie vanaf 15 april

Het Data Producten Overleg heeft een rol in het voortbrengingsproces van nieuwe data producten

Toetsen van een aanvraag door Het Normo

Om tot data producten te komen toetst Het Normo op een aantal kaders:

- De aanvraag is niet op te lossen met een bestaand data product
- De aanvraag past binnen de wettelijke kaders
 - Het Normo kan via data producten energiedata ontsluiten die is opgenomen in de Regeling Gegevensuitwisseling Energiewet ('MR Data')
 - Het gaat hierbij om herleidbare data (Art 4.1 lid 2), voor niet herleidbare data kan men terecht bij de DSB's (Art 3.78 Energiewet)
- CoP Intake van MFF wordt geïnformeerd

De behoefte aan energiedata wordt gedeeld met **Het Normo**. Het Normo doet een check of de vraag binnen de energiewet en de Ministeriële Regeling past.

De analyse en uitkomst wordt gedeeld met de **CoP Intake** van het MFF.

Specificatie: richtlijnen voor werkgroepen

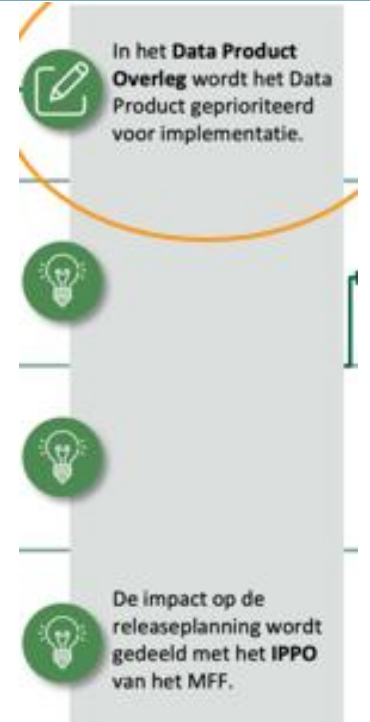
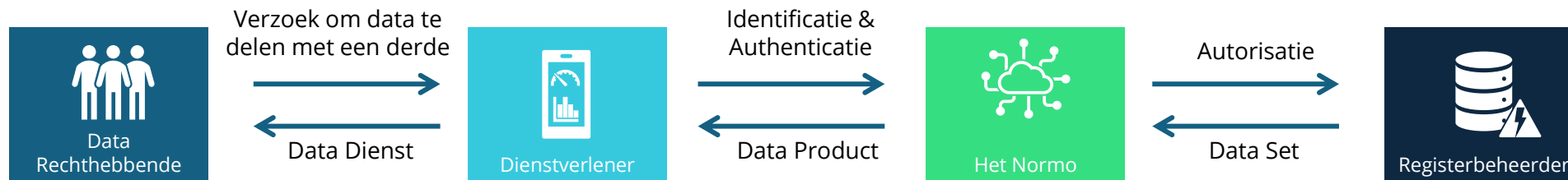

- Data Producten voldoen aan de wet
 - Een data product bevat elementen uit één register
 - Geen aggregatie of bewerking van gegevens uit een register
- Data Producten worden ontworpen in lijn met de Design Principles
- Data Producten voldoen aan de behoefte van de dienstverlener, en vallen binnen de mogelijkheden van de betrokken registerbeheerder(s)
 - Daarom bestaat een werkgroep altijd uit een driehoek
- In scope:
 - Functionele specificatie van het Data Product
 - Technische en operationele uitwerking
 - Afstemming tussen Dienstverleners, Registerbeheerders en Het Normo
 - Opleveren van een realiseerbare Data Product Definitie

Scope Data Producten Overleg

- Prioritering van nieuwe Data Producten
- Afstemming over impact op planning, capaciteit en afhankelijkheden
 - Ook in relatie tot (voorwaardelijke) systeemproces topics
- Escalatiepunt bij knelpunten in werkgroepen
- Advisering over functionele en technische kaders voor Data Producten

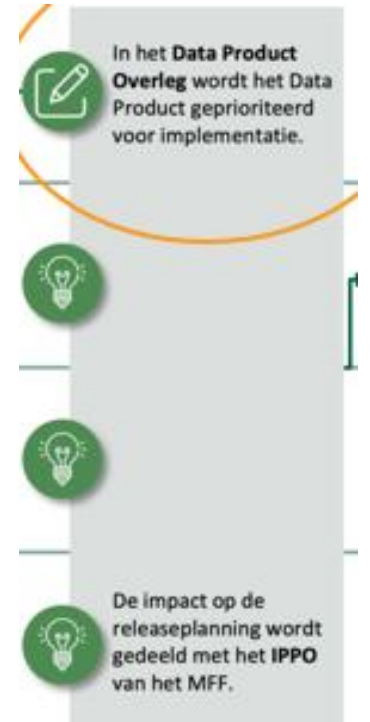

Scope Data Producten Overleg

Wat bespreken we niet?

- Platform features / technische werking
- Vaststelling van wet- of regelgeving
- Operationele detailuitwerking van individuele Data Producten
- Commerciële belangenafwegingen van individuele partijen

Realisatie

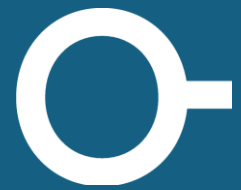
- Een werkgroep heeft de definitie van data product(en) vastgesteld
- Het DPO heeft de prioriteit aangegeven
- Registerbeheerder en Het Normo passen hun systemen aan waar nodig
- Na testen kan de aanvragende dienstverlener zelf aan de slag
- Bij grote belangstelling van veel dienstverleners organiseren we een transitieproces met Implementatiemanagement van Het Normo

Hoe prioriteren we voor implementatie

- Een werkgroep heeft de definitie van data product(en) vastgesteld
- Het Normo neemt deze op in haar planning voor realisatie
- Het Data Product Overleg bespreekt deze planning en waar nodig vindt herprioritering plaats
- Het Normo neemt deze prioritering mee in haar planning

Data Producten Catalogus

Data Producten Catalogus

Wat is de Data Producten Catalogus?

- Overzicht van alle beschikbare Data Producten op basis van toestemming
- Beschrijving, data set details, voorwaarden voor gebruik

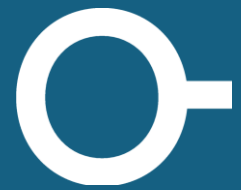
Waar is de Data Producten Catalogus?

- Nu te vinden op de Energiedatawijzer
- Komt op Het Normo website
- Ook te vinden in beschrijvingen van Data Producten in de portal voor dienstverleners

Data Producten Catalogus

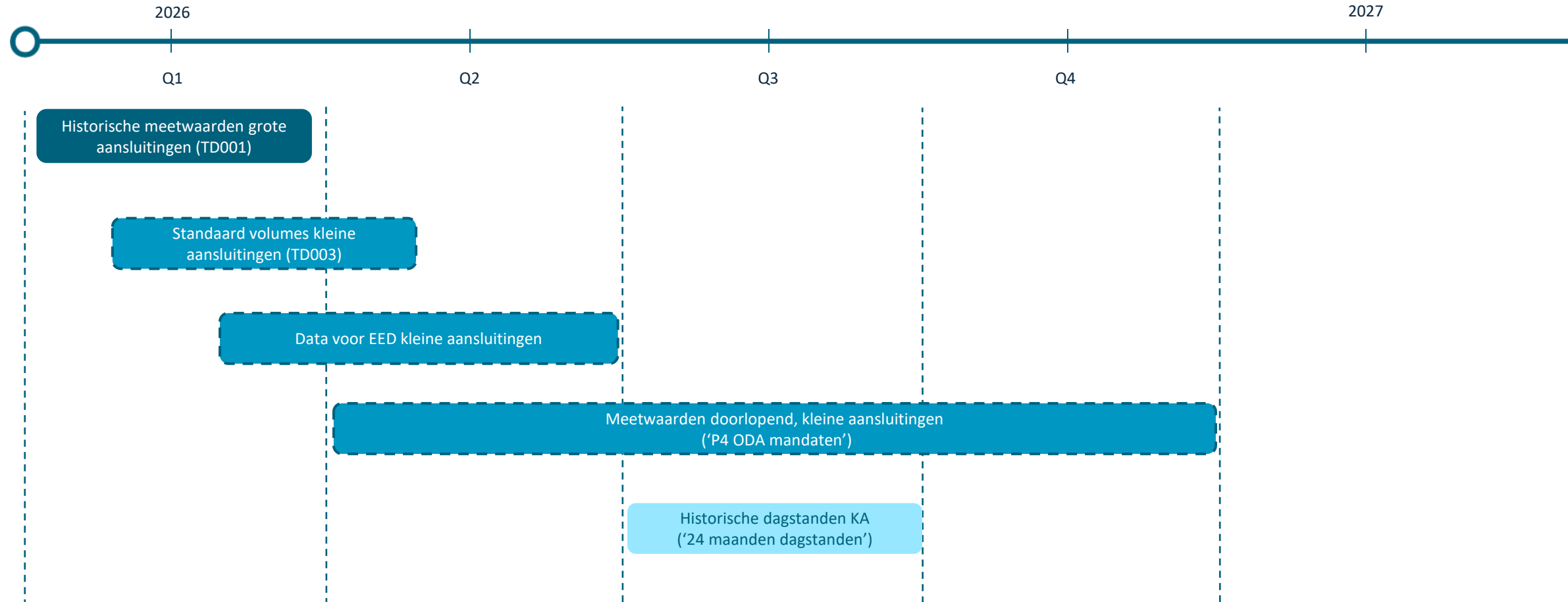

- Historische interval volumes gas grote aansluiting
 - Huidig jaar tot dag (Ytd)
 - Afgelopen kalender jaar (Y-1)
 - Kalenderjaar twee jaar terug (Y-2)
- Historische interval volumes elektriciteit grote aansluiting
 - Huidig jaar tot dag (Ytd)
 - Afgelopen kalender jaar (Y-1)
 - Kalenderjaar twee jaar terug (Y-2)

Roadmap Data Producten

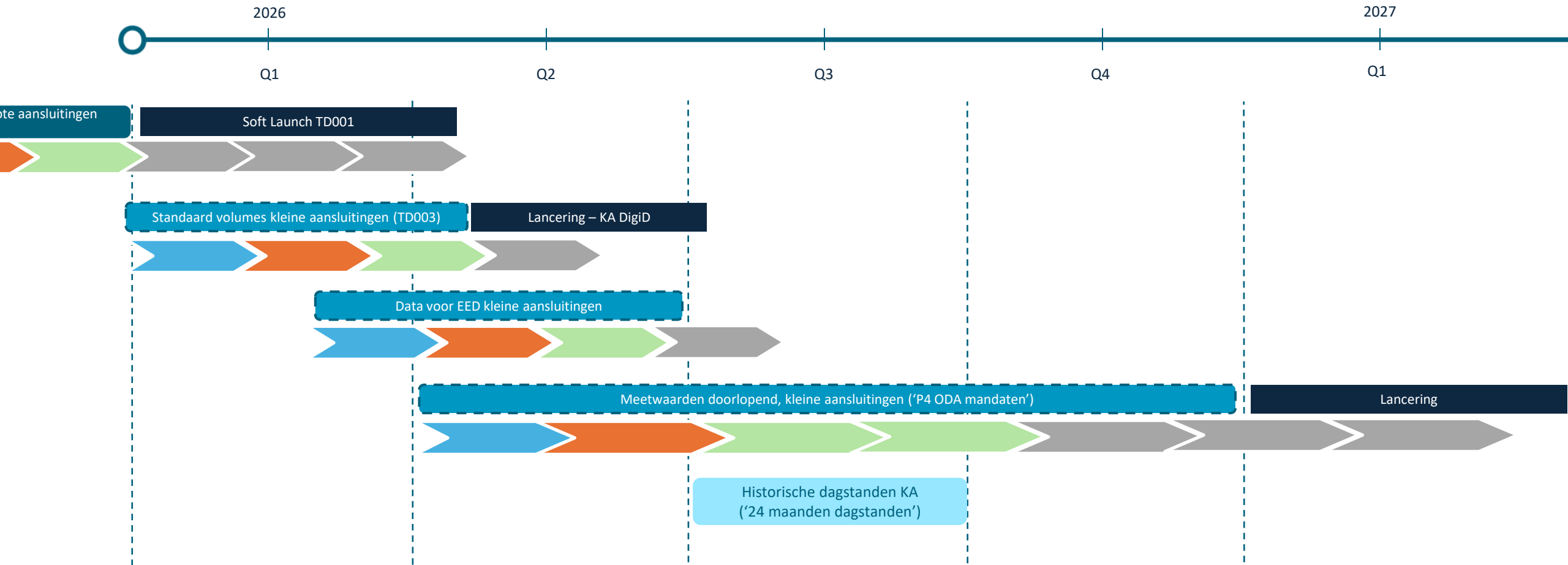
Roadmap Data Producten

Legenda:

- omschrijving Data product gereed
- omschrijving Data Product in ontwikkeling, verwachte tijdlijn realisatie
- omschrijving Concept, zonder tijdlijn

Roadmap Data Producten

Legenda:

Data Product Aanvragen

Huidige stand van zaken

Huidige stand van zaken

We beginnen niet vanaf nul

- Er zijn reeds Data producten in ontwikkeling
- We hebben al een lijst met lopende aanvragen

Lopende aanvragen onderscheiden zich in:

1. Bestaande data producten die aangepast moeten worden zodat ze compliant zijn
2. Bij Het Normo bekende wensen van voor 1 januari die nog niet opgepakt zijn
3. Nieuw binnenkomende aanvragen

Dataproducten in ontwikkeling

Hier is wel een data product intakeformulier voor ingediend, maar nog geen werkgroep voor ingericht

- P4 meetdata kleine aansluitingen doorlopend
 - Overgangssituatie door bestaand data product
- 24 maanden dagstanden (diverse partijen)
 - Overgangssituatie, aanvraag daarom ingevuld door Het Normo
- Jaarvolumes Grote aansluitingen (RVO tbv EED)
 - Aanvraag ingevuld, werkgroep nog niet gestart

Het Normo zoekt

- *Dienstverleners die willen deelnemen in werkgroep (start obv prioritering). Dit vraagt een significante tijdsinvestering*

Bestaande Data Producten

Bestaande data producten die aangepast moeten worden zodat ze compliant zijn:

- Meetwaarden doorlopend, kleine aansluitingen ('P4 ODA mandaten')
- Standaard volumes kleine aansluitingen (TD003) ('energieprijvergelijkers')

Hiernaast zijn er bij de DSB's bestaande Data Producten (en verzoeken) die nu onder de verantwoordelijkheid van Het Normo moeten komen onder proces D of E (Art 4.1 lid 2)

- Het Normo en de DSB's zijn in overleg over hoe deze transitie ingericht gaat worden
- Insteek is dat bestaande producten op de korte termijn bij de DSB's blijven onder verantwoordelijkheid van Het Normo, terwijl een transitie wordt ingericht
- Nog niet gerealiseerde verzoeken bekijken we per geval

Bij Het Normo bekende wensen van voor 1 januari 2026 die nog niet opgepakt zijn

Hier is (nog) geen data product intakeformulier voor ingediend, en nog geen werkgroep voor ingericht

- Meetvolumes grote aansluitingen doorlopend
- Standaard jaarverbruik invoeding en afname grote aansluitingen
- Netgebied en capaciteitstariefcode
- (Voor TS058 lopen gesprekken over wettelijke borging)

Het Normo zoekt:

- *Dienstverleners die als initiator van een aanvraag optreden en zitting nemen in de werkgroep*

Nieuw binnenkomende verzoeken

- Aanvragen voor delen energiedata op basis van toestemming (proces C)
 - Voor nieuwe aanvragen geldt het nieuwe aanvraagproces zoals te vinden op de Energiedatawijzer
- Aanvragen voor delen energiedata op basis van een wettelijke verplichting (proces D en E)
 - We plannen deze in op basis van vereisten in de wet of onderliggende regeling
 - Het voortbrengingsproces voor D en E wordt uitgewerkt

Prioriteringsvoorstel

Hoe we prioriteren

Factoren om mee te wegen bij het prioriteren:

- Doorlooptijd realisatie bij betreffende registerbeheerders
- (Verwachte) belangstelling bij dienstverleners voor het product
- Verwachte waarde voor de sector in brede zin
- Capaciteit van Het Normo wordt mede bepaald door aanvragen B, D en E

Oproepen

Data Product Aanvraag	Oproep
Meetwaarden doorlopend, kleine aansluitingen ('P4 ODA mandaten')	Dienstverleners voor werkgroep
Historische dagstanden KA ('24 maanden dagstanden')	Dienstverleners voor werkgroep
Meetdata grote aansluitingen doorlopend	Initiator aanvraag
Jaarvolume Grote aansluitingen (RVO tbv EED)	Dienstverleners voor werkgroep
Standaard jaarverbruik invoeding en afname grote aansluitingen	Initiator aanvraag
Netgebied en Capaciteitstariefcode	Initiator aanvraag

Aanmelden via hetnormo.nl/contact

Rondvraag

Bedankt voor de aandacht

hetnormo.nl/contact